

1. Nanna Goul: Voilà!¹

Teksten er fra novellesamlingen Erle Perle (2017). Nanna Goul er dansk forfatter.

Ja, ja, ja, nu kommer jeg, råber jeg og åbner døren. Der er Ditte, hvor er du våd Ditte, og ja, det er Ditte, men det er, fordi det regner, det er der ikke noget underligt i, siger jeg, du skal ikke føle dig uheldig af den grund, som om hele verden er dig uvenligt stemt. Jeg kysser hendes våde kinder, og nej, det gør jeg da heller ikke, siger Ditte og pudser næse, jeg har taget jordbærkage med, se, siger hun, og jeg kan se, at æsken er våd, men at kagen er uskadt, der er god grund til at sige tak, og det gør jeg, det husker jeg at gøre, tak, siger jeg, mange tak.

Ditte går ud for at lave kaffe i køkkenet, hovsa, jeg spiser jordbærret midt i kagen, det bliver Ditte ikke sur over, Ditte er et venligt menneske, og skal hun ikke hjælpe lidt med opvasken. Hvorfor det, råber jeg tilbage fra stuen, det kan jeg da selv gøre, siger jeg, men kan du nu det, råber Ditte tilbage, kan jeg nu det, det ser ikke sådan ud, siger Ditte.

Jeg tager en stol fra stuen, tager den med ud i køkkenet, Ditte er allerede begyndt at vaske op, jeg kan godt se, det ser lidt overvældende ud, når man ikke er vant til det, og det er Ditte ikke, overhovedet ikke, jeg sætter mig ned.

Det er så forståeligt i din situation, siger Ditte, opvasken, jeg ville heller ikke have overskud til at vaske op, og i det hele taget, siger Ditte, hvem gider vaske op, hun griner, hun er virkelig sød, det er det, jeg altid siger, eller tænker i hvert fald, hvor er hun sød, sådan at komme og vaske op og sige rare ting.

Nej, siger jeg, det er et helt nyt liv, det er virkelig meget hårdere, end man skulle tro, og endnu hårdere, end de går og siger.

Hvem, siger Ditte, hvem siger hvad?

Åh, siger jeg, det må du ikke spørge om, det er helt væk, jeg fører en tot hår om bag øret.

Det kommer tilbage, siger Ditte, bare vent, nogle gange glemmer man, og så pludselig er det der igen.

Ja, siger jeg og kigger lidt på Ditte, hun er så dygtig med opvasken, det er det, jeg siger, det kommer igen, det er forståeligt i min situation, jeg nikker, Ditte kan heller ikke andet end at nikke, hvordan skulle hun kunne andet, det er det nemlig; det er meget, meget forståeligt.

Nu er alle tallerkenerne rene, det går hurtigt, men hvor er Frederik egentlig, spørger Ditte, skulle han ikke være hjemme nu?

Nej, nej, siger jeg og smiler. Ditte glemmer også ting, han er jo i Paris, i gode gamle Paris.

I gode gamle Paris, Ditte gentager, hvad jeg siger, gode gamle Paris, hun ser spørgende på mig. Papegøje, siger jeg, papegøje, men med et smil i øje, tænker jeg.

Ditte smiler også, underligt, måske vil hun helst ikke kaldes papegøje, jeg lover, at jeg ikke vil sige det igen, jeg vil ikke gøre søde Ditte ked af det, men papegøjer gentager ting, det ved hun godt, automatisk, det var ikke sådan ment.

¹ Voilà (fransk): sådan.

Hvorfor er Paris god og gammel, spørger Ditte, altså for dig, hvad mener du?

Hvad jeg mener, hvad jeg mener. Nu går jeg selv hen og tænder for kedlen, vi trænger til den kaffe, hvad jeg mener med det. Hvorfor skulle Paris ikke være god og gammel, det er en smuk og ældgammel by, siger jeg, det siger da sig selv, det er da ikke noget at blive papegøje over, det er lysets by, siger jeg, Seinen², siger jeg, Notre Dame³, siger jeg, Louvre⁴, der er jo nok at vælge imellem, voilà!

Ditte ser forvirret ud, ja, ja, siger hun, eller, nej, nej, siger hun, bevarer, jeg vidste ikke, du følte så stærkt for Paris. Men det er da fint, bestemt, understreger hun, det er da rigtig fint, hun kigger ned i kanden og hældes vandet over bøunnerne, måske kan hun også mærke, at vi har brug for den nu, kaffen.

Og vi har brug for den; kaffesøstre, kaffesøstre, kaffesøstre.

Men altså, hvad med Frederik, Ditte tager kanden og går ind i stuen.

Jeg tager et par kopper og et par af de rene tallerkener, jordbærkagen kalder.

Jeg forstår det ikke, siger Ditte og kigger på den nøgne plet midt i kagen, hvad han laver i gode gamle Paris, han kunne da godt blive hjemme og hjælpe til, han skal da være her, nu hvor der er brug for ham, det må jeg sige, det forstår jeg ikke, Susanne.

Nej, nej, nej, siger jeg, papegøje, tænker jeg, det forstår du nok ikke, men Frederik laver vigtige ting i Paris, han går gennem ild og vand.

Ild og vand? Ditte rynker brynene og stirrer stift på mig.

Altså, siger jeg, jeg mener, at han vil gå gennem ild og vand for mig, nu også i Paris.

Ild og vand, Ditte skænker kaffe til os begge, ild og vand, han går sig over sø og land.

Susanne.

Susanne.

Susanne.

Ditte kigger mig nu dybt i øjnene, verdens bedste kaffesøster, det siger jeg til hende, du er verdens bedste kaffesøster, og nu får jeg et knus af Ditte, hun holder hårdt, jeg føler mig mast.

Av, av, du er en tryksnegl, fniser jeg, av, av, men nu græder Ditte bare.

Så, så, søde lille Ditte, lille hårde snegl, nu skal du ikke være ked af det. Men det er hun, Ditte, hun græder videre og videre, jeg klapper hende på hovedet, det nytter ikke noget.

Av, av, nu må hun gerne holde op, nu skal du holde op, søde Ditte, tænker jeg, nu er nu.

Nu. Ditte, siger jeg, jeg bliver nødt til at løfte pegefingeren, du kan ikke bare komme her og græde på den måde, det går simpelthen ikke.

Men Ditte græder bare videre, hun kan slet ikke holde sammen på noget, Ditte, Ditte, Ditte, drik nu din kaffe, siger jeg, så snakker vi ikke mere om Paris, se på den lækre kage, den skal vi da smage.

Nu bliver Ditte pludselig sur, springer op, det er slet ikke søde Ditte, dét er det ikke, det er en anden, en sur anden, der er pisseligeglåd med Paris og andre euro-

² *Seinen*: flod i Paris.

³ *Notre Dame*: kirke i Paris.

⁴ *Louvre*: museum i Paris.

pæiske hovedstæder i øvrigt. Sure, sure anden, pissesure anden, vil bare vide,
85 hvordan jeg har det for helvede, hvordan Susanne for helvede går og har det.

Du kan vel spørge pænt, siger jeg og stryger krummer væk fra bordet. Dét der hjælper vel ingen, jeg ryster på hovedet, ingen, sure Ditte.

Undskyld. Sure Ditte kan godt selv se det, undskyld Susanne, undskyld, det er, fordi det er så forfærdeligt, det gør mig så ondt. Ditte tørrer sine øjne, hvilket er
90 dumt og slet ikke kan betale sig, for hun græder bare videre.

Ondt? Hvorfor har du nu ondt? Jeg kigger overrasket på hende. Det er da ikke dig, der har fået barn og sting og brystbetændelse.

Ditte ser nu på mig, som om jeg var en slags trolld, så, så, tænker jeg, siger jeg, så, så, børn er en gave, ikke, også selv om det er svært, Ditte.

95 Ditte siger ingenting.

Ingenting siger Ditte.

Alting forandrer sig, Ditte, det kan du ikke forstå nu, men de er lommelygter, de lyser, så man kan se i mørket, og de skrider jo ikke altid, vel, har du for eksempel hørt noget til Vita, mens du har været her?

100 Nej, siger Ditte, nej. Hun kigger ned i skødet.

Men Vita er jo ikke... Ditte vil sige noget om Vita, men det er, som om hun ikke kan.

Men Vita? Jeg prøver at få hende i gang.

Vita, siger Ditte. Men så begynder hun at græde igen, det kan hun åbenbart
105 gøre i det uendelige.

Du er lidt dramatisk i dag, er du ikke, Ditte, du er kommet med følelserne udenpå, de hænger sådan og slasker; slaske, slaske, jeg viser hende hvordan; plaske, plaske, som en våd fugl, der hverken kan svømme eller flyve.

Ditte.

110 Ditte.

Ditte.

Ditte er ligesom helt væk, hun siger ikke noget, sidder bare som en frossen kylling, der kun tør op gennem øjnene, hun er virkelig dårligt selskab på den måde. Hvis vi bare var nogle flere til at snakke, måske kunne det være en ide at tage Vita
115 ind, selv om hun sover.

Jeg henter Vita, siger jeg til Ditte, og det får sat hende i gang.

Susanne, siger Ditte, hold nu op, jeg kan ikke klare det her. Du bliver simpelt hen nødt til at holde op. Hun rejser sig og går ud i entréen. Hun fumler med jakken på knagen.

120 Vil hun allerede hjem nu? Vil hun ikke se Vita?

Jeg skal være den store kaffesøster nu, det forstår jeg.

Ditte, søde Ditte, du er lidt forvirret, det forstår jeg godt, du skal bare have lidt tid. Kom igen en anden gang, når du har det bedre, ikke, Ditte?

Jeg prøver at give hende et knus, men Ditte er igen den anden, og den anden
125 gider ikke give knus, den anden vil slet ikke kigge på mig, siger bare farvel, som om jeg var en dør, og så smækker hun også med den, bang, bang, bang. Dør efter dør efter dør. Der var engang og for enden. Så er hun væk.

Sure, sure Ditte, jeg ryster på hovedet og går ind til Vita, nu håber jeg bare, hun ikke er blevet vækket af alt det bang bang. Jeg skynder mig hen til vuggen, men

130 hun sover heldigvis stadig tungt. Jeg bøjer mig for at kysse hende på panden og ser, at der er noget med øjet.

Hvad er det? Det står underligt på klem, det højre øje, som et vindue, en lille sprække, øjet stirrer ligeud.

Jeg tager hende op, hvis hun vågner, er der ikke noget at gøre ved det, hvad er
135 dét med det øje?

Jeg ryster hovedet lidt, og nej, hov, hvad er nu det?

Øjet triller ned på gulvet, så sad det virkelig ikke særlig godt fast.

Jeg lægger Vita tilbage i vuggen og går ned på alle fire. Hvor er nu det øje?

Det er trillet ind under sengen, ind i alle nullermændene, det er for lang tid
140 siden, jeg har gjort rent, det er rigtigt nok.

Nu bliver jeg nødt til at vaske øjet med opvaskemiddel, så beskidt et øje kan Vita slet ikke leve med.

Jeg vasker øjet nænsomt.

Det lille blå øje, så smukt det er. Men nu skal man ikke sige for meget, det kan
145 være, det ændrer sig, det siger de jo. Øjenfarven og hårfarven, alting kan ændre sig, der er ikke andet at gøre end at se tiden an.

Nu skal jeg bare vente på, at Frederik kommer hjem, det er ham, der er den praktiske i Seinen, sådan har det altid været.

Han ved, hvordan det kan repareres.